

Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо»

Експозиційний комплект до журналу «Нові надходження» № 10/2014

Бібліотечний вісник

Випуск № 6

До користувачів шкільної електронної бібліотеки «ШБІЦ-інфо»

Згідно з наказом МОН України від 5.08.2014 р. розпочався всеукраїнський експеримент із впровадження в навчальну практику шкільної електронної бібліотеки «ШБІЦ-інфо». Заклади-учасники експерименту приступили до виконання встановленої програми. Впровадження системи здійснюють три категорії користувачів: передплатники, модельні заклади, учасники експерименту. Забезпечується методичний супровід з боку розробників. На початку роботи хотілося звернути увагу користувачів на такі питання.

1. Система «ШБІЦ-інфо» має переважне спрямування для загальноосвітніх навчальних закладів. Змістове наповнення першочергово адресується учням, вчителям-предметникам, керівництву навчальним закладом, шкільним бібліотекарям. Тому важливо, щоб експеримент проводився саме в навчальних закладах.

Серед учасників експерименту є чимало районних (міських) методичних кабінетів. У супровідному листі ми звернулися до них з проханням передати систему в одну із кращих шкіл для безпосередньої участі в експерименті кінцевого користувача. Таким чином, у спільній роботі братимуть участь як методичний підрозділ, так і навчальний заклад.

2. Кожний випуск «Нових надходжень» включає експозиційний комплект «Бібліотечний вісник». Найближчим часом планується надавати користувачам ще один комплект — «Інформаційний порадиш». Останній матиме завданням з місячним випередженням інформувати користувачів про наявність в електронній бібліотеці матеріалів з конкретної теми, яка буде вивчатися у наступному місяці. Експозиційні комплекти слугують свого роду «містком» між користувачем і електронною системою, що у друкованій формі доносить зміст і відображає можливості системи з інформаційного обслуговування навчально-виховного процесу.

Для ефективного використання комплектів вкрай важливо розмістити їх у доступному для широкого загалу місці, наприклад у коридорі чи вестибюлі школи. Цю функцію має забезпечити бібліотекар або інший відповідальний працівник, на якого покладено обов'язок утримувача електронної системи. Звертаємося до названого працівника з переконливим проханням: щомісячно експонувати комплекти і на запити користувачів відсилати їх до комп'ютера для отримання повних текстів документів.

3. Запрошуємо вчителів, методистів, керівників навчальних закладів надсилати свої творчі доробки з усіх напрямків освітнього процесу: навчальної, виховної, розвивальної чи управлінської роботи. Будемо вдячні за висловлені зауваження і пропозиції щодо системи «ШБІЦ-інфо».

Координатор проекту

Маслова А. Ю.

► Стор. 1

ПРАВИЛА КОРИСТУВАННЯ

1. Експозиційний комплект «Бібліотечний вісник» (далі — Вісник) супроводжує комп'ютерну бібліотечно-інформаційну систему «Шкільна електронна бібліотека «ШБІЦ-інфо». Комплект додається до журналу «Нові надходження». Видання забезпечує періодичні надходження нової інформації до загальноосвітніх та інших навчальних закладів галузі освіти, методичних підрозділів органів управління.

2. Вісник призначений для наочної експозиції змістового наповнення чергового номера журналу, оперативного доведення інформації до широкого кола користувачів: керівництва, педагогічного колективу, учнів, допоміжного персоналу, батьків.

3. Вісник слугує першою ланкою в ланцюжку пошукового апарату для ідентифікації потрібних документів. Після ознайомлення з Вісником користувачі звертаються до електронної бібліотеки для пошуку текстів документів.

4. Вісник складається з 18-ти сторінок. Перші три із них — редакційні і призначені для інформування читачів про Вісник. На інших сторінках подається анотована інформація про нові документи, які надійшли до електронної бібліотеки в поточному місяці (нові надходження).

5. Інформація у Віснику розміщена за чотирма розділами, які відповідають підсистемам Інформаційного фонду: навчального процесу; виховного процесу; розвивального процесу; адміністративного управління школою. Кожний розділ помічений кольоровою плашкою. Крім назви розділу плашка містить назву виду інформації.

6. Розділ і вид інформації ідентифікують документ за класифікацією шкільної інформаційної сфери. Умовно, вони відповідають на питання «До якого напрямку шкільної діяльності належить поданий документ?». Наприклад, документ належить до навчального процесу, навчальної інформації (див. кольорову плашку).

7. Кожний документ супроводжується піктограмою. Остання забезпечує образне трактування публікації і дає відповідь на питання «Для якої роботи призначений документ?». Наприклад, піктограма і напис «Біологія» означають, що документ призначений для навчальної роботи з названого предмета. Інший приклад, піктограма і напис «Методична робота» свідчать, що документ спрямовується для методичної роботи у прив'язці до розділу (навчального, виховного чи розвивального процесів).

8. На сторінці 2 Вісника друкується документ «Призначення публікацій». У ньому подається список учасників навчально-виховного процесу, яким безпосередньо спрямовуються документи. Для кожного учасника вказуються номери сторінок, на яких розміщені потрібні документи. Призначення публікацій містить у собі відповідь на питання «Кому адресовано документ?»

9. Змістове наповнення публікації про документ вміщує: інформацію про автора, вид і назву документа, коротку анотацію, перелік додатків до документа. Особлива увага приділяється повному інформуванню читачів про додатки до документів як такі, що акумулюють багато корисної інформації для учасників навчально-виховного процесу.

10. У Віснику подаються анонси особливо значущих знаменних і пам'ятних дат, державних і релігійних свят, які відзначатимуться в наступному місяці. Такі анонси мають помітку «З Календаря знаменних дат за минулий місяць». Це означає, що в згаданому Календарі міститься розширена підбірка інформації для підготовки до відзначення вказаних подій.

► Стор. 2

ПОКАЖЧИК

Документів за призначенням

	Стор.
Директору школи	8—9
Заступнику директора з виховної роботи	17—18
Заступнику директора з навчальної роботи	17—18
Класному керівнику	10
Усім вчителям	17—18
Учню	11—16
Вчителю біології	11
Вчителю інформатики	12, 16
Вчителю історії	12, 15
Вчителю початкових класів	16
Вчителю української літератури	13
Вчителю української мови	13
Вчителю фізики	14—15
Вчителю фізичної культури	14
Бібліотекаряю	10
Педагогуорганізатору	4—7

Адресні реквізити редакції

Український інститут нормативної інформації
01042, м. Київ 42, вул. П.Лумумби 4/6, корпус «В», оф. 1103
тел. (044) 528-52-90, E-mail: pasport01@ukr.net
Герасименко І.М.

Для детальнішого ознайомлення:
www.libcenter.com

► Стор. 3

З Календаря знаменних дат.
Листопад 2014 р

Наталія ЗВОЛЬСЬКА

ПІЗНАННЯ

9 листопада — День української писемності та мови

У листопаді 1997 року був виданий Указ Президента України «Про День української писемності та мови». За ініціативою громадських організацій і з урахуванням важливої ролі української мови в консолідації суспільства цим актом встановлено в Україні День української писемності та мови, який відзначається щорічно в день вшанування пам'яті Преподобного Нестора-Літописця. Він був послідовником знаменитих Кирила та Мефодія — творців слов'янської писемності.

Мова — живий організм, який розвивається за своїми законами. Це нетлінний скарб століть, що передається від покоління до покоління та об'єднує минуле й майбутнє. Це — спадкоємність не лише в межах роду, а й народу. Ще Вольтер писав, що всі основні європейські мови можна вивчити за шість років, а свою рідну мову треба вивчати все життя. У 1989 році Верховна Рада УРСР надала українській мові статусу державної. Вона також є рідною мовою українців, які проживають за межами України: у Росії, Білорусі, Казахстані, Польщі, Словаччині, Румунії, Канаді, США, Австралії та інших країнах. Українською мовою розмовляє близько 45 мільйонів людей і вона входить до другого десятка найпоширеніших мов світу.

Пізнання світу через національне слово надзвичайно важливе. Рідну мову слід оберігати як своє майбутнє, пам'ятаючи про першозначення її, як безсмертя українського духу, її рятівну, очищаючу, цілющу, відроджуючу властивість. Античний мудрець Сократ казав: «Заговори, щоб я тебе

побачив». Якими побачить українців світ — залежить від них самих. Ми хочемо бути багатомовними та багатознаючими, хочемо належати людству. Хочемо бути в його розумі не мертвою, а сяючою клітиною, а для цього маємо засвітитися любов'ю до рідної мови.

З Календаря знаменних дат.
Листопад 2014 р

Наталія ЗВОЛЬСЬКА

ПІЗНАННЯ

125 років від дня народження Остапа Вишні

Остан Вишня — український письменник, новеліст, класик сатиричної прози ХХ ст.

Народився на хуторі Чечва біля містечка Грунь Зіньківського повіту на Полтавщині (нині Охтирський район Сумської області) у багатодітній (17 дітей) селянській сім'ї. Закінчив початкову, потім двокласну школу в Зінькові, згодом продовжив навчання в Київській військово-фельдшерській школі, після закінчення якої (1907) працював фельдшером — спочатку в російській армії, а з часом — у хірургічному відділі лікарні Південно-Західної залізниці. Та, як згадував письменник, він не збирався присвятити себе медицині — тож, працюючи в лікарні, займався самоосвітою, склав екстерном екзамен в гімназію і у 1917 році вступив до Київського університету; однак скоро залишив навчання і повністю віддався журналістській і літературній праці. Вчився добре.

Першим друкованим твором письменника був політичний фейлетон «Демократичні реформи Денікіна», підписаний псевдонімом «Павло Грунський» у Кам'янці-Подільському в газеті «Народна воля» 2 листопада 1919 року.

За два місяці Остап Вишня написав і надрукував двадцять один фейлетон. Гуморески, смішинки та фейлетони друкувалися в газетах «Вісті» та «Селянська правда» в додатках до них «Молодое село» та «Література, наука, мистецтво». Писав Павло Михайлович швидко, легко і дотепно.

У цей же газеті було надруковано ще кілька фейлетонів молодого письменника, а з квітня 1921 року, коли він став працівником республіканської газети «Вісті ВУЦВК», розпочався період його активної творчості та систематичних виступів у пресі. Псевдонім Остап Вишня вперше з'явився 22 липня 1921 року в «Селянській правді» під фейлетоном «Чудака, їй-богу!».

З Вишні був бездоганно вірний друг і товариш. Його знайомі оповідають, що він рятував своїх товаришів матеріально та гумором у підвалах ЧК, де він сидів десь із кінця 1919-го до весни 1921-го; і у в'язниці НКВС у Харкові, де він сидів з 26 грудня 1933 року до весни 1934-го, і в концтаборі на Печорі 1934—1943 рр. Коли 1931 року був арештований Максим Рильський, з яким Вишня дружив так само міцно, як з Хвильовим, Кулішем і Досвітнім, то письменник, не боячись наклепів на себе гнів НКВС, кинувся з Харкова до Києва на допомогу родині поета, а після щасливого звільнення Рильського з в'язниці забрав його до себе в Харків на кілька тижнів у гості.

З Календаря знаменних дат.
Листопад 2014 р

Наталія ЗВОЛЬСЬКА

ПІЗНАННЯ

22 листопада — День пам'яті жертв голодоморів. Всеукраїнська акція «Засвіти свічку»

День пам'яті жертв голодоморів — щорічний національний пам'ятний день в Україні, що припадає на четверту суботу листопада.

Традиційно, в День пам'яті жертв голодоморів перші особи держави відвідують поминальне богослужіння та покладають символічні горщики з зерном та свічками до пам'ятників жертвам голодоморів в Україні.

До 2008 року церемонія відбувалася перед пам'ятним знаком на Михайлівській площі, однак після відкриття Національного меморіалу пам'яті жертв голодоморів в Україні, була перенесена туди.

З метою вшанування пам'яті мільйонів українців, які стали жертвами голоду 1932—1933 років в Україні Верховною Радою 28 листопада 2006 року було прийнято Закон України «Про голодомор 1932—1933 років в Україні», що визнав Голодомор геноцидом українського народу. Результатом зусиль громадськості та держави стало визнання Голодомору актом геноциду низкою іноземних держав і міжнародних організацій. 1 листопада 2007 року 34-та сесія Генеральної конференції ЮНЕСКО, до складу якої входить 193 країни, одностайно прийняла Резолюцію «Вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні». У ній було висловлено переконання, що всестороннє висвітлення трагедії Голодомору 1932—1933 років стане нагадуванням сучасним і майбутнім поколінням про необхідність плекати демократичні цінності, права людини і громадянина.

28 квітня 2010 року Парламентська асамблея Ради Європи прийняла резолюцію про вшанування пам'яті жертв великого голоду (Голодомору) в колишньому СРСР. Європейські парламентарі визнали, що великий голод у СРСР був «викликаний жорстокими зумисними діями та політикою радянського режиму» і є злочином проти людства. У резолюції відзначено, що «в Україні, яка постраждала найбільшою мірою [...] ці трагічні події відомі як Голодомор (політично мотивований голод) і визнані українським законом актом геноциду українців».

80-ті роковини Голодомору
1932—33 років в Україні

Наталія ЗВОЛЬСЬКА,
бібліотекар відділу науково-методичної та консультативної роботи Львівської обласної науково-педагогічної бібліотеки

ПІЗНАННЯ

Календар

Календар знаменних дат. Грудень

Анотація

Надається перелік знаменних і пам'ятних дат з відзначення: державних і релігійних свят; ювілеїв історичних осіб, діячів культури, мистецтва, літератури, вчених, героїчних борців за державність. Зокрема, у **грудні** відзначатимуться:

- 01 грудня** — Всесвітній день боротьби зі СНІДом.
- 01 грудня** — Підтвердження акту проголошення незалежності України.
- 01 грудня** — 150 років від дня народження Анатолія Кос-Анатольського: українського композитора та народного артиста України.
- 03 грудня** — Міжнародний день інвалідів.
- 04 грудня** — Введення у храм Пресвятої Богородиці.
- 05 грудня** — 105 років від дня народження Юрія Косача: українського поета, прозаїка, драматурга та редактора.
- 10 грудня** — Міжнародний день прав людини.
- 14 грудня** — День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.
- 14 грудня** — 360 років від дня народження Данила Апостола: українського військового, політичного і державного діяча, Гетьмана Війська Запорозького, голови Гетьманщини на Лівобережній Україні.
- 19 грудня** — День святителя Миколая Чудотворця.
- 23 грудня** — 215 років від дня народження Карла Брюллова: російського художника, професора Петербурзької академії мистецтв.

Перелік знаменних і пам'ятних дат супроводжується підбіркою інформаційних матеріалів, які можуть бути використані для організації різноманітних заходів (виховних, навчальних тощо) у загальноосвітніх навчальних закладах.

► Стор. 7

Олександр ЖОСАН,
завідувач кафедри педагогіки, психології і корекційної освіти КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», канд. пед. наук, м. Кіровоград

ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА

Стаття

Фактор читання в освіті: виклики часу та відповіді на них

Анотація

Публікація містить роздуми автора про стан і перспективи планування роботи у загальноосвітніх навчальних закладах, зокрема розглядається проблема конкретної реалізації на місцях нормативно-правової бази, а також помилки цього процесу.

Ольга ПРОКОПЧУК,
головний редактор журналу «Освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання»

ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА

Нормативно-правовий покажчик

Моніторинг законодавства. Нові документи

Анотація

У покажчику надається перелік нормативно-правових актів та інших документів з питань загальної середньої освіти, які були оприлюднені у **вересні 2014 року**. Тексти актів додаються. Нижче подаємо перелік друком.

№ з/п	Назва документа
<i>Нові акти</i>	
1	Деякі питання діяльності регіональних центрів оцінювання якості освіти Постанова КМ України від 10.09.14 № 421. <i>Ліквідовано Сімферопольський регіональний центр оцінювання якості освіти та утворено Херсонський регіональний центр оцінювання якості освіти як регіональний підрозділ Українського центру оцінювання якості освіти.</i>
2	Про введення посади заступника Міністра освіти і науки України Розпорядження КМ України від 03.09.14 № 800-р.
3	Про призначення Стріхи М. В. заступником Міністра освіти і науки України Розпорядження КМ України від 03.09.14 № 801-р.

Продовження на стор. 9

► Стор. 8

Продовження. Початок на стор. 8

№ з/п	Назва документа
4	Про затвердження Порядку замовлення, обліку і видачі дублікатів та виправлених документів про загальну середню освіту державного зразка особам, які здобули загальну середню освіту у навчальних закладах на тимчасово окупованій території України Наказ МОН України від 08.08.14 № 917.
5	Про призначення стипендій Президента України учасникам та призерам міжнародних учнівських олімпіад з математики, інформатики, хімії, фізики, біології, екології 2014 року Наказ МОН України від 08.09.14 № 1001.
6	Деякі питання перегляду нормативно-правових актів у 2014 році Наказ МОН України від 11.09.14 № 1041. <i>МОН України планує здійснити перегляд власних нормативно-правових актів стосовно приведення їх у відповідність до Конституції та законодавства України.</i>
7	Про завершення узагальнюючого науково-методичного експерименту всеукраїнського рівня «Розвиток вальдорфської педагогіки в Україні» та впровадження педагогічної системи «Вальдорфська школа» у загальноосвітніх навчальних закладах Наказ МОН України від 15.09.14 № 1044.
8	Про проведення фінального етапу XII Всеукраїнського учнівського турніру юних правознавців у 2014–2015 навчальному році Наказ МОН України від 16.09.14 № 1046.
9	Про підсумки IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, що проводився для учнів і студентів з числа українців, які проживають за межами України Наказ МОН України від 17.09.14 № 1051.
10	Про удосконалення та громадське обговорення навчальної програми з предмета «Захист Вітчизни» для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів Наказ МОН України від 17.09.14 № 1052.
11	Про проведення всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2015» Наказ МОН України від 18.09.14 № 1053.
12	Про надання грифів Міністерства освіти і науки України навчальній літературі для загальноосвітніх навчальних закладів Наказ МОН України від 18.09.14 № 1054.
13	Про збереження педагогічного звання Лист МОН України від 29.07.14 № 2/3-15-1176-14.
14	Про організацію навчально-виховного процесу учнів з розумовою відсталістю та затримкою психічного розвитку Лист МОН України від 13.08.14 № 1/9-413.

► Стор. 9

Олександра БЕРЕЗИНА,
головний бібліотекар відділу
соціології, психології і педаго-
гіки дитячого читання Російсь-
кої державної бібліотеки, психо-
лог-консультант, викладач психо-
логії, наративний практик, доцент,
канд. псих. наук, м. Москва

ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА

Стаття

Профориєнтація підлітків і старшокласників в бібліотеці: гра-квест «Книги про працю і професії»

Анотація

Вибір професії і кар'єри — один з найважливіших життєвих виборів підлітків і старшокласників. Оскільки для багатьох учнів прийняття цього рішення є достатньо складною задачею, допомога в професійному самовизначенні стає актуальним напрямом роботи багатьох спеціалістів, в тому числі й педагогів, бібліотекарів й психологів, які працюють в дитячих, юнацьких та шкільних бібліотеках.

Наталія ГМИТРУК,
методист РМК відділу освіти
Ківерцівської РДА, Волинська обл.

ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА

Методичні рекомендації

Можливості класного керівника у профілактиці суїцидальної поведінки підлітків

Анотація

Проблема подолання самогубств у сучасному молодіжному середовищі є надзвичайно актуальною. У статті вміщені рекомендації щодо побудови співпраці класного керівника із шкільною молоддю по запобіганню саморуйнівних установок особистості, напрацьовані творчою групою класних керівників. Матеріал розрахований на широкий педагогічний загал, який працює із молоддю та батьків.

У **додатку** на компакт-диску запропоновано:

1. Можливості класного керівника у профілактиці суїцидальної поведінки підлітків (методичні рекомендації).

Людмила БУХНО,
учитель хімії та біології,
спеціаліст вищої категорії,
старший учитель Менської
районної гімназії,
Чернігівська обл.

БІОЛОГІЯ. 8 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми

Організми і середовище існування

Анотація

Учні удосконалюють та урізноманітнюють знання про середовище існування живих організмів, екологічні фактори впливу на живих істот, засоби охорони навколишнього середовища, зокрема тварин; розглядають значення тварин у житті людини та екологічних системах; дізнаються про історичний розвиток тваринного світу.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Природоохоронні території (таблиця).
2. Взаємозв'язки тварин у природі (таблиця).

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Матеріали до уроків.
2. Заповідники (газета).
3. Всесвітньо відомі зоопарки (презентація).
4. Менський зоопарк (презентація).
5. Національні парки України (презентація).
6. Природні заповідники України (презентація).

Олена ШАПОВАЛЕНКО,
учитель біології,
спеціаліст вищої категорії
Стольницької ЗОШ І—ІІІ ст.,
Менський р-н, Чернігівська обл.

БІОЛОГІЯ. 9 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми

Терморегуляція

Анотація

Учні поглиблюють знання про закономірності таких основних властивостей живої матерії, як обмін речовин та енергії; прослідковують процеси терморегуляції; дізнаються про будову, функції, захворювання шкіри, механізми підтримання сталої температури тіла та їх порушення.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Функції шкіри (схема).
2. Похідні шкіри (схема).
3. Хвороби шкіри (схема).

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Будова і функції шкіри. Роль шкіри в терморегуляції. Лабораторна робота № 5 «Будова шкіри, нігтя, волосини» (розробка уроку).
2. Будова і функції шкіри. Роль шкіри в терморегуляції (презентація).

Олена МАРТЕНКО,
учитель історії і правознавства,
завідувач науково-методичного
центру управління освіти і науки
Броварської міської ради

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ. 7 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми

Слов'яни та їхні сусіди

Анотація

Учні ознайомлюються з державами Центральної та Східної Європи, а також з виникненням слов'янської писемності та держави західних слов'ян; розглядають історичний шлях Яна Гуса і його воєн; опановують матеріал про Болгарське царство, Угорщину, Польське королівство; дізнаються про Північно-Східну Русь у XIV ст., Володимиро-Суздальське князівство, Невську битву та Льодове побоїще.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Історичні особи, життєдіяльність яких вивчається в темі.
2. Хронологічна таблиця з теми.
3. Основні ідеї проповідей Яна Гуса (схема).
4. Спільне і відмінне у поглядах течій гуситського руху (схема).

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Робота з історичними пам'ятками.
2. Пам'ятка учню як підготувати доповідь.

Олена МИКИТЮК,
учитель інформатики,
спеціаліст вищої категорії
Смілянського природничо-
математичного ліцею,
Асоційованої школи ЮНЕСКО,
м. Сміла, Черкаська обл.

ІНФОРМАТИКА. 5 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми

Редактор презентацій

Анотація

Учні ознайомлюються з основним призначенням комп'ютерних презентацій, принципами їх створення за допомогою існуючих шаблонів; опановують поняття анімації, методи її створення та застосування до об'єктів презентації, а також до демонстрації слайдів.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. Формати файлів та властивості об'єктів презентацій.
2. Редактор презентацій (презентація).
3. Завдання до практичних робіт.
4. Символи України (презентація).
5. Символіка України (презентація).

Додаткові методичні матеріали (додатки до частини 7).

1. Алгоритм створення презентації.
2. Структура вікна та шаблони презентацій.
3. Незакінчене речення (гра).
4. Приклад слайдової анімації (презентація).
5. Довідковий матеріал.

Наталія БЛОУС,
методист науково-методичного
відділу Вінницького регіонального
центру оцінювання якості освіти,
канд. пед. наук

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. 10 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми Леся Українка (Лариса Косач)

Анотація

Учні поглиблюють знання про життєвий і творчий шлях Лесі Українки; визначають роль родини, культурного оточення й самоосвіти у формуванні світобачення письменниці; аналізують основні мотиви лірики поетеси; розвивають вміння аналізувати й узагальнювати факти.

Додатковий навчальний матеріал (додаток до частини 3).

1. Життєвий і творчий шлях Лесі Українки.

Додатковий методичний матеріал (додаток до частини 7).

1. Леся Українка: життя і творчість у фотографіях та ілюстраціях (презентація).

Для поглибленого вивчення теми запропоновано такі **творчі роботи**:

1. Напишіть твір на тему «Леся Українка очима сучасників».
2. Складіть цитатну характеристику образів Мавки і Лукаша (за драмою-феєрією «Лісова пісня»).
3. Охарактеризуйте мотиви й образи лірики Лесі Українки.

Наталія БЛОУС,
методист науково-методичного
відділу Вінницького регіонального
центру оцінювання якості освіти,
канд. пед. наук

УКРАЇНСЬКА МОВА. 11 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми Узагальнення й систематизація найважливіших відомостей з української мови

Анотація

Учні застосовують теоретичні знання на практиці; удосконалюють правописні вміння та навички, культуру усного та писемного мовлення; класифікують й узагальнюють вивчені поняття, визначають їх функції в тексті; розглядають вивчений матеріал з фонетики, лексики, словотвору, граматики з боку сфери вживання.

Додатковий навчальний матеріал (додаток до частини 3).

1. Основні розділи мовознавства (узагальнювальна таблиця).

Додатковий методичний матеріал (додаток до частини 7).

1. Тестові завдання на читання й аналіз тексту.

Володимир САМОЙЛЮК,
учитель фізичної культури,
спеціаліст другої категорії
НВК № 3, м. Шепетівка,
Хмельницька обл.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА. 6 клас

Інформаційний паспорт навчальної теми Футбол

Анотація

Учні ознайомлюються з історією українського футболу (його розвитком в Україні та за кордоном); режимом і харчуванням юного футболіста; опановують загальнорозвивальні вправи в парах, трійках і групах; дізнаються про повторювально-інтервальне пробігання відрізків із максимальною швидкістю тощо.

Додаткові навчальні матеріали (додатки до частини 3).

1. З історії футболу.
2. Правила гри у футбол.

Додатковий методичний матеріал (додаток до частини 7).

1. Методичний аналіз теми «Футбол».

Для поглибленого вивчення теми запропоновано такі **творчі роботи**:

1. Функціональна активність людини і взаємозв'язок фізичної й розумової діяльності.
2. Засоби фізичної культури, що забезпечують стійкість до розумової та фізичної працездатності.
3. М'язова система людини та її вікові особливості.

Ольга ЧУЙКО,
учитель фізики, спеціаліст вищої
категорії, учитель-методист
Смілянського природничо-
математичного ліцею,
Асоційованої школи
ЮНЕСКО, м. Сміла,
Черкаська обл.

ФІЗИКА. 10 клас

Практикум Лабораторна робота «Визначення теплоємності калориметра»

Анотація

Лабораторна робота вміщує завдання та вправи на засвоєння навчальної теми «Визначення теплоємності калориметра». Опануванню навчального матеріалу сприяє виконання досліду з калориметром, лабораторним термометром, вимірювальним циліндром, посудиною з водою, нагрівачем та терезами. Його метою є вимірювання температури води й розрахунок питомої теплоємності води.

Ольга ЧУЙКО,
учитель фізики, спеціаліст вищої
категорії, учитель-методист
Смілянського природничо-
математичного ліцею,
Асоційованої школи
ЮНЕСКО, м. Сміла,
Черкаська обл.

ФІЗИКА. 10 клас

Практикум Лабораторна робота «Вимірювання питомої теплої плавлення льоду»

Анотація

Лабораторна робота вміщує завдання та вправи на засвоєння навчальної теми «Вимірювання питомої теплої плавлення льоду». Опануванню навчального матеріалу сприяє виконання досліду з лабораторним термометром, водою, льодом, мірним циліндром та терезами. Його метою є визначення маси води та розрахунок питомої теплої плавлення льоду.

Наталія ЗАЦАРИННА,
учитель історії, спеціаліст вищої
категорії, старший учитель,
гімназії «Пріоритет», методист
відділу обдарованої дитини управ-
ління освіти Оболонської РДА,
м. Київ

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ. 6 клас

Розробка з методики викладання предмета Природні умови Італії та виникнення Риму

Анотація

Запропонована розробка містить завдання з теоретичної та практичної частини з теми «Природні умови Італії та виникнення Риму». Розробка унаочнена таблицями й схемами, а також ребусом і кросвордом, які полегшують засвоєння теми.

Отже, її використання сформує в учнів уявлення природно-географічні та кліматичні умови й населення Італії та міста Риму; створить умови для розуміння початкового етапу розвитку Римської держави; заняття населення цієї країни; охарактеризує її племена; дасть змогу порівнювати Італію з Грецією тощо.

У **додатках** на компакт-диску запропоновано:

1. Природні умови Італії та виникнення Риму (розробка з методики викладання).
2. Природні умови Італії та виникнення Риму (робочий зошит з теми).
3. Древній Рим (презентація).
4. Легенда про заснування Риму (відео).

Олена МИКИТЮК,
учитель інформатики,
спеціаліст вищої категорії
Смілянського природничо-
математичного ліцею,
Асоційованої школи ЮНЕСКО,
м. Сміла, Черкаська обл.

ІНФОРМАТИКА. 11 клас

Розробка з методики викладання предмета

Розробка уроків теоретичної та практичної частини теми «СКБД Microsoft Access»

Анотація

Запропонована розробка містить завдання з теоретичної та практичної частини з теми «СКБД Microsoft Access». Всі завдання підібрані з урахуванням профілізації навчання, зокрема вони мають хімічну тематику. Таке «тематизування» уроків дозволяє продемонструвати практичне застосування ППЗ для розв'язування різноманітних життєвих задач на прикладі науки хімії. Ця розробка може бути використана, першою чергою, в профільних біолого-хімічних класах, хоч майже всі практичні роботи стануть в пригоді також і в звичайних класах або в класах з іншою профілізацією.

У **додатках** на компакт-диску запропоновано:

1. Розробки уроків з теми «СКБД Microsoft Access».
2. Практичні завдання.
3. Роздатковий матеріал.
4. Кросворд з теми «СКБД Microsoft Access».
5. Практичне завдання.

Тетяна ЄРОФЄЄВА,
учитель початкових класів,
спеціаліст вищої категорії,
учитель-методист ЗОШ І–ІІІ ст.
№ 3, учасник Всеукраїнського
конкурсу «Учитель року — 2008» у
номінації «Початкові класи»,
м. Николаїв

МЕТОДИЧНА РОБОТА.
Початкова школа

Опис досвіду

Формування у молодших школярів уміння вчитися в умовах психолого- педагогічного комфорту

Анотація

Особливістю передового педагогічного досвіду Т. Єрофєєвої є аналіз емоційного стану учнів початкової школи, оскільки їх емоції миттєво виражають оцінку здатності задоволення внутрішніх потреб особистості в умовах, що склалися, а значить — є складником процесу навчання у цій ланці освіти.

У **додатках** на компакт-диску запропоновано:

1. Загальнонавчальні уміння і навички (таблиця).
2. Структура уроку особистісно-зорієнтованого спрямування.
3. Вчимося працювати в парі й групі, формуюмо культуру спілкування.
4. Методична робота вчителя (схема) тощо.

Наталія КОЗЛОВЕЦЬ,
редактор-бібліограф
НВП «Форум»

МЕТОДИЧНА РОБОТА

Бібліографічні списки

Нове для навчального процесу

Анотація

Головне завдання бібліографічних списків — широке інформування учасників навчально-виховного процесу про нові публікації в освітянській періодичній пресі за період з **01.09.2014 по 19.09.2014 р.** Списки оформлені у вигляді самостійного документа зі своєю порядковою нумерацією сторінок. Кожному учаснику навчально-виховного процесу підготовлений окремий список. Надається можливість ознайомитися з ним на компакт-диску і роздрукувати при потребі. Нижче подаємо зміст документа.

НОВЕ ДЛЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Бібліографічні списки

Складені за результатами моніторингу джерел інформації за період з 01.09.2014 по 19.09.2014 р.

	Стор.
1. Директору	3
2. Заступнику директора з навчальної роботи	5
3. Заступнику директора з виховної роботи	8
4. Заступнику директора з господарської роботи	10
5. Бібліотекарю	11
6. Соціальному педагогу	13
7. Шкільному психологу	14
8. Педагогу-організатору	15
9. Секретарю-діловоду	16
10. Учителю початкових класів	17
11. Учителю української мови	22
12. Учителю української літератури	24
13. Учителю російської мови	27
14. Учителю англійської мови	28
15. Учителю німецької мови	31

Продовження на стор. 18

Продовження. Початок на стор. 17

	Стор.
16. Учителю іспанської мови	32
17. Учителю світової літератури	33
18. Учителю історії	35
19. Учителю правознавства	38
20. Учителю економіки	39
21. Викладачу курсу «Етика»	40
22. Викладачу курсу «Художня культура»	41
23. Викладачу курсу «Музичне мистецтво»	42
24. Викладачу курсу «Образотворче мистецтво»	43
25. Учителю математики	44
26. Учителю фізики	46
27. Учителю природознавства	48
28. Учителю біології	49
29. Учителю астрономії	51
30. Учителю географії	52
31. Учителю хімії	53
32. Учителю трудового навчання	55
33. Учителю екології	57
34. Учителю інформатики	58
35. Викладачу курсу «Креслення»	59
36. Викладачу курсу «Основи здоров'я»	60
37. Учителю фізичної культури	61
38. Викладачу курсу «Захист Вітчизни»	62
39. Учителю технологій	63
40. Усім учителям	64
41. Медичному працівникові	67
42. Учніям	68
43. Учителю групи продовженого дня	69